

ครูกับการแนะแนวในศตวรรษที่ 21 The Teacher and Guidance in the 21st Century

มนตรี หลินภู

Montree Linphoo

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University

Corresponding Author, E-mail: montreegate@hotmail.com

บทคัดย่อ

การแนะแนวถือว่าเป็นกระบวนการช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจตนเอง ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก มุมมอง ทักษะคติและพฤติกรรม เป็นกระบวนการช่วยเหลือ ที่จะทำให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงศักยภาพ ความสามารถภายในตนเอง สะท้อนให้เห็น ตนเองอย่างที่ตนเองเป็น เกิดการยอมรับในข้อดีและข้อบกพร่องของตนเองและพร้อม ที่จะแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือส่งเสริมพัฒนาดตนเองให้มีความ เจริญก้าวหน้าและปรับตัวได้ในการอยู่ในสังคมร่วมกับคนอื่น การแนะแนวเป็น กระบวนการช่วยเหลือที่ครูสามารถดำเนินการผ่านสื่อเทคโนโลยีสมัยได้ ไม่จำกัดเฉพาะ ภายในห้องเรียนหรือที่ต้องเผชิญหน้าระหว่างครูกับผู้เรียนอย่างเดียว บทบาทของครูจึง เปลี่ยนแปลงจากผู้สอนหนังสือเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกหรือเป็นกระบวนการในการ ขับเคลื่อนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดำเนินไปเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการทักษะในการเรียนรู้ ด้วยตนเอง มองเห็นความถนัดความสนใจและศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

คำสำคัญ: การแนะแนว; สื่อเทคโนโลยี; ครูศตวรรษที่ 21

Abstract

Guidance is the process of helping the learners to understand their feeling, attitude and behavior which helps them to be aware of potentialities and abilities within themselves including reflection of the real self in order to accept both pros and cons and lead to remedy the inappropriate behavior or promote the self-development and to adjust

in spending their lives with others. Guidance process can be launched through varied modern technology media apart from facing to face between the teacher and student within the classroom. The teacher's role has changed from the book-teaching to be the motivator or facilitator in propelling the students' learning in order to help the students in creating the learning skill, aptitude and interest awareness and self-study.

Keywords: Guidance; Technology Media; Teacher in the 21st Century

บทนำ

ยุคปัจจุบันถือว่าเป็นยุคที่เกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้เรียนด้านการปรับตัว ผู้เรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขเพราะมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลาตามสภาพการณ์ทางสังคม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนการสอนอีกด้วยเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้และการปรับตัวที่เหมาะสมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น กล่าวได้ว่า ในยุคศตวรรษนี้ภาระหน้าที่การสอนหนังสือของครูจะต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่การเป็นผู้แนะแนว (Guide) ผู้ให้คำปรึกษา (Counselling) ผู้สนับสนุน (Supporter) หรือ ผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มองเห็นความสามารถในตนเอง ครูจึงเปรียบเสมือนเป็นเพื่อนร่วมทางหรือร่วมเรียนรู้ไปกับ

ผู้เรียน ขณะที่ความหลากหลายทางด้านองค์ความรู้ทำให้ความรู้ที่มาจากครูไม่เพียงพอหรืออาจไม่เหมาะสมกับผู้เรียนในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ ครูจะต้องมีความสามารถที่จะชี้แนะแนวทางให้กับผู้เรียน มีทักษะในการให้คำปรึกษา เปลี่ยนบทบาทมาเป็นกระบวนการเพื่อจะสนับสนุน และคอยอำนวยความสะดวกเพื่อเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพ ความสามารถ และความสนใจของตนเอง ฉะนั้น ครูจึงต้องมีความรู้ด้านการแนะแนว เพื่อนำความรู้ด้านนี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านสมบุรณ์มากยิ่งขึ้น

เนื้อเรื่อง

ความหมายของการแนะแนว
การแนะแนว (Guidance) แตกต่างจากการสอนหนังสือทั่วไป (Teaching) การสอนหนังสือเป็นการถ่ายทอดความรู้จากตำราด้วยวิธีการ

จัดกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาเหล่านั้น แต่การแนะแนวเป็นการดึงศักยภาพที่มีอยู่ในตัวของผู้เรียนออกมา เพื่อให้ผู้เรียนได้ตระหนักและเห็นคุณค่าในศักยภาพที่ตนเองมีอยู่และใช้ศักยภาพเหล่านั้นในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตของตนเองอย่างรอบด้านตามปรัชญาของการแนะแนวที่ว่า ‘Help him to help himself’ หมายความว่า ครูทำหน้าที่เป็นกระจกสะท้อนให้ผู้เรียนได้มองเห็นตัวเองพร้อมทั้งสามารถที่จะทำตนเองให้เป็นที่ยิ่งของตนเองได้และใช้ศักยภาพที่มีอยู่ภายในของตนเองให้คุ้มค่า

การแนะแนวตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Guidance หมายถึง การชี้แนะแนวทางหรือการบอกแนวทาง การแนะแนวเป็นการเตรียมผู้เรียนให้มีชีวิตที่เติบโตและช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่เหมาะสม มีคุณค่าช่วยพัฒนาให้เป็นสมาชิกที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพของสังคม (Gordon, 2000: 1) กฤตวรรณ คำสม (2557: 2) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยให้เด็กแต่ละคนได้เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่นและสามารถที่จะปรับตัวในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งในปัจจุบันและในอนาคต สามารถวางแผนชีวิตของตนในอนาคตได้อย่างถูกต้องเหมาะสมอันจะนำไปสู่ความสุขและ

ความสำเร็จในชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับสุนิสา วงศ์อารีย์ (2559: 2) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักเข้าใจตนเองและสภาพแวดล้อม สามารถตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ วางแผนชีวิตได้อย่างเหมาะสมและพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข เป็นบริการที่ถูกออกแบบมาเพื่อที่จะช่วยเหลือแต่ละคน หรือกลุ่มให้มีการปรับตัวที่เหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา (Rwechoka, ออนไลน์) กล่าวได้ว่า การแนะแนวเป็นรูปแบบการช่วยให้บุคคลได้ตระหนักรู้ในตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ รวมถึงความสามารถและช่วยให้บุคคลได้ดึงศักยภาพที่มีอยู่ออกมาใช้ในการแก้ไขปัญหา การวางแผนชีวิตเพื่อการปรับตัวและการดำรงอยู่อย่างมีความสุขของชีวิตนั่นเอง

เป้าหมายของการแนะแนว

การแนะแนวไม่ใช่การสอนซึ่งบทบาทและหน้าที่จะแตกต่างจากการเป็นครู กล่าวคือ ครูจะมีหน้าที่ในการสั่งสอนหรือถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ในหนังสือหรือประสบการณ์ภายในตัวครูเองไปสู่ผู้เรียน แต่การแนะแนวครูจะมีบทบาทเสมือนกับเพื่อนที่คอยปลอบใจเมื่อผู้เรียนกำลังประสบปัญหา

ครูทำหน้าที่เหมือนกระจกเงาสະท้อน เมื่อผู้เรียนมองไม่เห็นคุณค่าและความสามารถภายในตนเอง ฉะนั้นเป้าหมายของการแนะแนวคือ การช่วยให้ผู้เรียนได้มองเห็นตัวเองอย่างที่ตัวเองเป็น ยอมรับความจริงเกี่ยวกับตนเองและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงเหตุปัจจัยภายในตัวเองให้เกิดการพัฒนาตนเองทั้งด้านความคิด เจตคติและทักษะการแสดงออก การแนะแนวจึงเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำตนเองและเป็นที่พึ่งให้กับตนเองได้ สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้าและความสุขในชีวิต ได้พัฒนาตนเองถึงขีดสุดในทุกด้าน นอกจากนี้การแนะแนวยังเป็นไปเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองโลกที่มีสุขภาวะ มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้ตนเอง รู้จักสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับคนอื่น ๆ เรียนรู้ความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม (Multi-culture) ดำเนินชีวิตอย่างมีสุขภาวะและมีคุณภาพชีวิตที่ดี เผชิญกับปัญหาและรู้จักจัดการกับปัญหาเหล่านั้นพร้อมทั้งดำเนินชีวิตอย่างมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคม (สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและ

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย, 2559: 1) โดยเป้าหมายของการแนะแนวเป็นไปเพื่อ (กฤตวรรณ คำสม, 2557: 5-6)

1. เพื่อป้องกันปัญหา การป้องกันปัญหาเป็นวิธีที่จะช่วยไม่ให้ปัญหาเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาบางอย่างหากเกิดขึ้นแล้วจะต้องใช้เวลาในการแก้ปัญหาหรือต้องใช้ความพยายามในการแก้ปัญหานั้น ๆ เช่น ปัญหา ยาเสพติด ปัญหา การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นต้น ซึ่งการป้องกันปัญหาจะช่วยให้อาการนั้นไม่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นแต่ไม่รุนแรง

2. เพื่อแก้ ปัญหา การแก้ปัญหาก็จะเกิดขึ้นเมื่อการป้องกันปัญหาไม่สามารถป้องกันได้ทั้งหมดและเกิดปัญหาขึ้น ดังนั้น การแนะแนวจึงเป็นวิธีการช่วยให้ผู้รับบริการได้แก้ปัญหได้ด้วยตนเอง โดยมีผู้แนะแนวเป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้รับบริการได้ใช้ความสามารถของตนเองในการแก้ไขปัญหานั้นได้

3. เพื่อส่งเสริมและพัฒนา การส่งเสริมและพัฒนาเป็นกระบวนการของการแนะแนวที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ทั้งนี้ หากผู้เรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้เต็มศักยภาพแล้ว

จะช่วยให้ผู้เรียนเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศต่อไป

การแนะแนวเป็นการสร้าง ภูมิคุ้มกันให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเพื่อ ป้องกันการกระทำต่าง ๆ ทั้งพฤติกรรม อารมณ์ เจตคติ แนวคิดมุมมองที่จะ นำไปสู่การกระทำที่เป็นปัญหาของ ผู้เรียนเอง เป็นการช่วยเหลือหรือ หาทางออกร่วมกันระหว่างครูกับ ผู้เรียนเพื่อหาวิธีการในการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นแล้ว และเป็นการปลูกฝัง ส่งเสริมพัฒนาเจตคติ มุมมอง พฤติกรรมให้เป็นไปในทิศทางที่พึง ประสงค์เพื่อความสมบูรณ์พร้อมของ ผู้เรียนทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและ สติปัญญา อีกด้านหนึ่งก็เป็นการ พัฒนาทักษะความเป็นครูแนะแนวให้ สอดคล้องกับครูในศตวรรษที่ 21 และ เป็นการขยายมิติภายใต้จิตใจความเป็น ครูด้านความกระตือรือร้นในการเป็นผู้ ใฝ่หาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ นอกจากนี้เป็นการส่งเสริมการ ประกอบอาชีพความเป็นครูอย่างมี ออาชีพต่อไป

ปรัชญาการแนะแนวกับ ความเป็นครู

การแนะแนวเป็นทั้งศาสตร์ และศิลป์ในการให้ความช่วยเหลือและ พัฒนาศักยภาพของมนุษย์ หมายความว่า มีหลักการที่อาศัยกระบวนการทาง

วิทยาศาสตร์ที่เป็นลำดับขั้นตอน และ จะต้องมึศิลป์ปะในการปรับประยุกต์ใช้ ศาสตร์ดังกล่าวให้สอดคล้องกับปัญหา ของผู้เรียนแต่ละคนเพื่อให้ผู้เรียนเกิด ความเข้าใจ ตระหนักรู้ในตนเองและ นำพาตนเองไปให้พ้นจากสภาพที่เป็น ปัญหาด้วยการพึ่งตนเองให้ได้ การแนะ แนวจึงมีหลักปรัชญาที่ยึดถือสรุปได้ ดังนี้

1. มนุษย์ทุกคนมีความ แตกต่างกันทั้งร่างกาย อารมณ์ ความรู้สึก แนวคิด สติปัญญา พฤติกรรม เจตคติ ความเชื่อ บุคลิกภาพ การแนะแนวจึงให้ ความสำคัญกับความเป็นปัจเจกบุคคล ครูที่ทำหน้าที่แนะแนวจึงไม่ควรที่จะ เอามาตรฐานของผู้เรียนคนใดคนหนึ่ง ไปตัดสินผู้เรียนอีกคนหนึ่ง ต้องทำใจ ให้กว้างและยอมรับความแตกต่าง ดังกล่าวและพร้อมที่จะให้ความ ช่วยเหลือเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง อย่างเต็มความสามารถอย่างที่คุณเรียน สนใจและมีความถนัด

2. มนุษย์มีการเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นร่างกาย อารมณ์ แนวคิด พฤติกรรมต่าง ๆ ครูจะต้อง อาศัยหลักการดังกล่าวนี้ปรับเปลี่ยน ผู้เรียนให้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นไปใน ทิศทางที่ดีขึ้น เพราะโดยธรรมชาติแล้ว มนุษย์มักคล้อยตามหรือถอยหลังไปสู่ พฤติกรรมด้านลบ เช่น อารมณ์

ความรู้สึกหดหู่ ความคิดวิตกกังวล การหมกมุ่นอยู่กับอดีตหรือวาดฝันถึงอนาคต เป็นต้น การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พัฒนาขึ้นจึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญของครูที่จะต้องอาศัยกระบวนการแนะแนวเป็นตัวขับเคลื่อน

3. บุคคลย่อมต้องการที่พึ่งและความช่วยเหลือ ตั้งแต่วัยเด็กจะต้องพึ่งพ่อแม่คอยอบรมเลี้ยงดู วัยเรียนจะต้องพึ่งครูบาอาจารย์ในการอบรมพร่ำสอน วัยเรียนจึงเป็นวัยที่สำคัญที่กำลังเติบโตและมีพัฒนาการต่าง ๆ อย่างรวดเร็วทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ครูจะต้องใช้การแนะแนวให้ความช่วยเหลือผู้เรียนในการพัฒนาองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถลดการพึ่งพาบุคคลอื่นให้ได้มากที่สุด ในทางตรงกันข้ามจะต้องหันกลับมาพึ่งตนเองให้มากที่สุด นอกจากนี้ยังจะต้องเป็นที่พึ่งให้กับคนอื่น ๆ และสังคมต่อไป

4. มนุษย์ทุกคนมีคุณค่าและศักดิ์ศรี ความเป็นอิสระที่จะเลือกและตัดสินใจในการดำเนินชีวิต ทุกคนต้องการความก้าวหน้าในชีวิตและการทำงาน ต้องการความรักและการยอมรับในสังคม ไม่ต้องการกดขี่ข่มเหง ครูจะต้องใช้การแนะแนวเพื่อให้ผู้เรียนได้มองเห็นคุณค่าภายในตนเอง เห็น

ศักยภาพที่ซ่อนอยู่ภายในและพร้อมที่จะดึงออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์และพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจเลือกในการกระทำการใด ๆ ของตนเอง นอกจากนี้จะต้องให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ยอมรับความแตกต่างของแต่ละบุคคล ให้เกียรติและให้ความเคารพต่อบุคคลอื่น ๆ และสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับตนด้วย

5. พฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์ย่อมมีสาเหตุ ทั้งสาเหตุจากภายนอกที่เป็นสิ่งเร้าและสาเหตุภายในที่เป็นตัวอินทรีย์ซึ่งจะคอยกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมออกมา ตัวครูเองจะต้องเป็นสิ่งเร้าภายนอกที่อาศัยหลักการแนะแนวคอยเร้าให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่เหมาะสม เพราะวัยเรียนเป็นวัยที่ใกล้ชิดกับครู มีครูเป็นแบบอย่างไม่ว่าจะเป็นบุคลิกภาพ ทัศนคติ แนวคิด อารมณ์ความรู้สึก ผู้เรียนจะคอยซึมซับและเรียนรู้ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

6. มนุษย์ทุกคนมีปัญหา ปัญหาเป็นเรื่องธรรมดาของการดำรงอยู่ของชีวิตตั้งแต่เด็ก ผู้ใหญ่ คนรวย คนจน ไม่ว่าจะปัญหาทางร่างกาย เช่น ความหิวกระหาย ความเจ็บป่วย เป็นต้น ปัญหาทางจิตใจ เช่น ความผิดหวัง ความเครียด เป็นต้น แต่การจะพ้นไปจากปัญหาเป็นเรื่องของการใช้

ปัญญาในการแก้ไข มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่คิดได้ คิดเป็น แต่กว่าจะคิดได้คิดเป็น จะต้องมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ครูในฐานะผู้แนะแนวจะต้องช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดสติปัญญาที่จะรู้จักปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตนเอง นำไปสู่การพ้นจากสภาพที่เป็นปัญหาทั้งหลายเหล่านั้น

7. มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องฝึกฝนและพัฒนา ความแตกต่างระหว่างมนุษย์กับสัตว์อยู่ที่การฝึกฝน พฤติกรรมของสัตว์จะดำเนินไปตามสัญชาตญาณ แต่พฤติกรรมของมนุษย์จะดีหรือเลวอยู่ที่การฝึกฝน ถ้าหากไม่มีการฝึกฝนมนุษย์จะเป็นสิ่งมีชีวิตที่ด้อยคุณภาพหรือซ้ำร้ายอาจจะสร้างปัญหาให้กับคนอื่นหรือสังคมอย่างมหาดล ครูจึงใช้การแนะแนวเป็นการฝึกฝนแนวคิดหรือเปิดมุมมองให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และตระหนักถึงความจริงในข้อนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน ปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป

หลักการแนะแนวในศตวรรษ

ที่ 21

การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลที่จะต้องอาศัยองค์ความรู้และจะต้องรู้จักประยุกต์องค์ความรู้เหล่านั้นให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มาใช้บริการ เพราะแต่ละคนมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันและมีลักษณะที่

แตกต่างกัน การให้ความช่วยเหลือด้วยวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ จึงขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้เรียนแต่ละคนซึ่งถูกหล่อหลอมมาแตกต่างกันไม่ว่าจากการอบรมเลี้ยงดู ประเพณีวัฒนธรรม ความคิดความเชื่อ ค่านิยมต่าง ๆ จนกลายมาเป็นบุคลิกของบุคคลนั้น

การประยุกต์หลักการใดหรือวิธีการใดจะต้องอาศัยศาสตร์ในการมองมนุษย์มาเป็นฐานในการจัดการแนะแนว เช่น ถ้าอาศัยศาสตร์แนวมนุษยนิยมในการมองมนุษย์ ก็จะมีพบว่า มนุษย์ทุกคนมีคุณค่า มีความสามารถ ศักดิ์ศรีภายในตัวเอง ฉะนั้น ครูจะต้องให้เกียรติ ให้ความเคารพในตัวผู้เรียนและมองผู้เรียนอย่างมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ซึ่งจะนำไปสู่หลักการในการจัดบริการแนะแนวที่ว่า ครูจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนของผู้เรียน หลักการแนะแนวที่ครูให้บริการจึงต้องสอดคล้องกับปรัชญาของการแนะแนว สามารถสรุปให้เห็นความเชื่อมโยงของทั้งสองอย่างนี้ที่นำไปปรัชญาไปสู่หลักการปฏิบัติในกระบวนการแนะแนว ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ปรัชญาการ แนะแนว	หลักการแนะแนว	4. มนุษย์มี คุณค่าและ ศักดิ์ศรีของ ความเป็น มนุษย์เท่าเทียม กัน	ครูจะต้องไม่ยึดถือ ความรู้สึกส่วนตัวหรือ เลือกปฏิบัติกับผู้เรียนแต่ ละคน จะต้องให้ความ เสมอภาคเท่าเทียมกัน ครูจะต้องคำนึงถึง สิทธิและเสรีภาพในเลือก บริการแนะแนวของ ผู้เรียนและเคารพในการ ตัดสินใจในการเลือก เป้าหมายของผู้เรียนแต่ ละคนด้วย ครูจะต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยามผู้เรียนทั้ง คำพูด พฤติกรรมการ แสดงออก สีหน้าแววตา อีกทั้งจะต้องให้ความ เคารพในความเป็นตัว ของตัวเองของผู้เรียน ไม่ ว่าจะเป็นทัศนคติ ความ เชื่อ ค่านิยมต่าง ๆ ครูจะต้องถือ ประโยชน์ของผู้เรียนที่มา รับบริการเป็นหลัก ไม่ หวังลาภสักการะใด ๆ อันเกิดจากการให้ความ ช่วยเหลือของตนเอง
1. มนุษย์มี เอกลักษณ์หรือ บุคลิกเป็นของ ตัวเอง	ครูต้องประเมินคุณ ลักษณะเฉพาะของ ผู้เรียนให้ตรงต่อความ เป็นจริง มีบุคลิกเป็น แบบไหนและครูจะต้อง ให้บริการแนะแนวที่ตรง กับบุคลิก ลักษณะของ ผู้เรียน เช่น ลักษณะนิสัย ความชอบ ความถนัด เป็นต้น จะต้องสะท้อน ให้ผู้เรียนเห็นศักยภาพ ความสามารถที่มีอยู่ ภายในตนเองและช่วย ผู้เรียนดึงสิ่งเหล่านี้ ออกมาใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด		
2. มนุษย์มี ลักษณะ แตกต่างกัน	ครูจะต้องจัดบริการ แนะแนวให้มีความหลาก หลายและตอบสนอง ผู้เรียน แต่ละคน ที่ สามารถเลือกรับบริการ ได้ตรงตามชอบและ ลักษณะเฉพาะของ ตนเอง การจัดกิจกรรม ต่าง ๆ จึงต้องคำนึงถึง ความแตกต่างของผู้เรียน		
3. มนุษย์มี ความคล้ายคลึง กัน (รัก สุข เกลียดทุกข์)	ครูจะต้องจัดบริการ แนะแนวให้เข้าถึงง่ายต่อ ผู้เรียนทุกคน ต้อง คำนึงถึงความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ พอใจ ไม่พอใจ ของผู้เรียน	5. พฤติกรรม ทุกอย่างย่อมมี สาเหตุ	ครูจะต้องศึกษา พฤติกรรมของผู้เรียนให้ ชัดเจนและตรงต่อความ เป็นจริง ไม่ประเมินหรือ ด่วนสรุปโดยเอาสามัญ สำนึกเป็นเกณฑ์ตัดสิน จะต้องรวบรวมข้อมูลใน ด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

	ตามกระบวนการวิทยาศาสตร์และเป็นข้อมูลที่ เป็นปัจจุบัน แสดงถึงข้อเท็จจริงได้อย่างถูกต้องและจะต้องค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาที่ผู้เรียนประสบ เพื่อจะหาแนวทางในการช่วยเหลือได้ตรงจุดและเป็นการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน ครูจะต้องเป็นผู้ช่วยให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาของตนเอง เป็นกระจกสะท้อนให้ผู้เรียนได้มองเห็นปัญหาและช่วยให้ผู้เรียนได้ตั้งศักยภาพภายในตนเองออกมาเพื่อที่จะแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ ครูจะต้องสร้างเหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพื่อเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้แก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของตนเองและส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นบวกมากยิ่งขึ้น		น้อยลงครูจะต้องช่วยเหลือผู้เรียนด้วยความรู้ความเข้าใจบนพื้นฐานของความรู้สึที่ประกอบด้วยความรักความเมตตาปรารถนาดีที่จะช่วยเหลือให้เขาประสบความสำเร็จ อีกทั้งประสานร่วมมือกับทุกฝ่ายในการให้ความช่วยเหลือ
6. มนุษย์ต้องการที่พึ่งและความช่วยเหลือ	ครูจะต้องเป็นที่พึ่งให้กับผู้เรียนก่อนแล้วค่อย ๆ สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้เรียนได้พึ่งตนเองให้มากขึ้น มีพัฒนาการด้านบวกมากยิ่งขึ้น ลดการพึ่งบุคคลอื่นหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้	7. มนุษย์มีศักยภาพที่จะเรียนรู้และฝึกฝนตนเองได้	ครูจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองโดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด ความชอบและขีดจำกัดต่าง ๆ ให้เสรีภาพในการเลือกที่จะเรียนรู้และฝึกฝนตนเองด้วยวิธีการที่ผู้เรียนแต่ละคนถนัดครูจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระหายใคร่ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
		8. มนุษย์เป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าอย่างยิ่ง	ครูจะต้องจัดบริการแนะแนวให้สอดคล้องและบูรณาการไปพร้อมกับการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนในการป้องกันปัญหา แก้ไขปัญหา และส่งเสริมพัฒนาการอย่างรอบด้าน (ร่างกาย อารมณ์ สังคม

	และสติปัญญา)
9. มนุษย์เป็น สิ่งมีชีวิตที่ สามารถ เปลี่ยนแปลงได้	ครูจะต้องใช้การแนะ แนวในการเปลี่ยนแปลง มนุษย์ให้มีพฤติกรรมที่ พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น ด้วยการกระตุ้นให้เกิด นิสัย มุมมอง ทักษะคิด ความเชื่อใหม่ ๆ ที่ ประกอบไปด้วยเหตุผล คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้มีบุคลิกลักษณะ ของความเป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์

ตาราง 1: แสดงความเชื่อมโยงระหว่าง
ปรัชญาการแนะแนวกับหลักการแนะแนว
ของครู

ในยุคปัจจุบันการแนะแนวไม่เพียงแต่เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองด้านการเรียนหรือด้านอาชีพเท่านั้น แต่ยังมีขอบเขตที่ขยายมิติกว้างออกไปอีก กล่าวคือ เป็นการเตรียมเยาวชนให้เป็นพลเมืองของโลก หมายความว่า สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และจะต้องมีความเคารพให้เกียรติต่อผู้อื่นแม้จะแตกต่างด้านวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ก็ตาม สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2559: 1-2) ได้กล่าวถึงหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการแนะแนวเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนสู่

การเป็นพลเมืองโลกที่มีสุขภาวะ เป็นการเตรียมเยาวชนสู่ความเป็นพลโลกในศตวรรษที่ 21 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. เยาวชนมีความคิดเห็นและมีความสามารถในการตัดสินใจเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับตนเองได้ หากได้รับข้อมูลที่ เป็นจริงอย่างสมบูรณ์ รวมทั้งมีทักษะที่เหมาะสมและมีทักษะในการจัดการกับทางเลือกเหล่านั้น

2. เยาวชนควรได้รับโอกาสที่จะรับรู้ข้อมูลอย่างรอบด้านเพื่อรู้จักตัวตนของตนเอง รู้จักและเคารพคนอื่น รวมทั้งมีโอกาสดูแลเปลี่ยนแปลงทักษะให้สามารถมองโลกได้อย่างรู้จักคิด วิเคราะห์และได้รับการฝึกฝนทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างมีสุขภาวะ

3. การเรียนรู้จากประสบการณ์ ทั้งประสบการณ์จริงและประสบการณ์จำลอง ถือเป็น การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพยิ่ง ผู้จัดการเรียนรู้จึงควรมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เยาวชน

4. ผู้จัดการกิจกรรมการเรียนรู้ต้องวางใจและเชื่อมั่นในศักยภาพของเยาวชนและตระหนักถึงความแตกต่างของเยาวชนแต่ละคน

5. แต่ละบุคคลล้วนมีคุณค่า และศักดิ์ศรี จึงไม่สามารถแบ่งแยก กีดกัน ด้วยเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมหรือรสนิยมทางเพศ

กล่าวได้ว่า การที่ครูจะจัดบริการแนะแนวให้กับผู้เรียนด้วยหลักการใดนั้นต้องคำนึงถึงธรรมชาติของผู้เรียนและจะต้องมีความรู้ความเข้าใจผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งจะทำให้บริการแนะแนวเกิดประโยชน์สูงสุดในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนอย่างรอบด้าน นอกจากนี้ ยังต้องมีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองโลกที่ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่มีความคิด ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรมประเพณีที่แตกต่างกันไปจากตน

ครูในศตวรรษที่ 21 ในฐานะผู้มีบทบาทเป็นกระบวนกร

ในอดีตนั้น ครูมีบทบาทในการทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้หรือสั่งสอนเพียงอย่างเดียว ส่วนกระบวนการช่วยเหลือผู้เรียนเป็นหน้าที่ของครูแนะแนว ทำให้มีการทำงานอย่างแยกส่วนเมื่อผู้เรียนมีปัญหาครูประจำชั้นมักจะส่งมาให้ครูแนะแนวในการช่วยแก้ไขปัญหา เนื่องจากว่าทักษะการแนะแนวเป็นทักษะเฉพาะที่จะต้องได้รับการฝึกฝน ครูทั่วไปจึงขาดความสามารถในด้านนี้ แต่ปัจจุบัน การเรียนการสอนได้เปลี่ยนรูปแบบไป เนื่องด้วยความรู้ที่ครูถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนนั้นอาจจะล้าสมัยหรือไม่เหมาะสมกับยุคปัจจุบันที่

องค์ความรู้ต่าง ๆ สามารถหาได้จากแหล่งอื่น ๆ โดยเฉพาะจากอินเทอร์เน็ตที่ผู้เรียนสามารถค้นหาความรู้ได้ทุกเรื่อง การเรียนการสอนในปัจจุบันจึงทำให้ครูเปลี่ยนบทบาทที่เป็นจุดศูนย์กลางและการถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้แนะแนว (Guide) เป็นโค้ช (Coach) เป็นผู้สนับสนุน (Supporter) เป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือกระบวนกร (Facilitator) นั่นเอง

การเรียนการสอนในศตวรรษนี้มี การเปลี่ยนแปลงไป ด้วยเช่นเดียวกัน การเรียนการสอนที่กำลังได้รับความนิยมในการพัฒนาผู้เรียนไม่ จะเป็นการเรียนการสอนแบบบูรณาการ (สหวิทยา) ซึ่งแตกต่างจากในอดีตที่เป็นการเรียนแบบแยกส่วนเป็นรายวิชา การรอบรู้สาระวิชาต่าง ๆ มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นความรู้เรื่องโลก การเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี ด้านสุขภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม การจะจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการได้ครูจะต้องมีความรู้ที่หลากหลาย ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก รู้จักใช้สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีเป็น มีความรอบรู้ในหลากหลายสาขาและสามารถที่จะสอดแทรกในรายวิชาหลักต่าง ๆ ได้ด้วย

การเปลี่ยนแปลงไปขององค์ความรู้ต่าง ๆ จึงทำให้ครูต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองไปด้วย เนื่องด้วยเป็นไปได้อย่างที่ครูจะรอบรู้ไปหมดทุกอย่าง และการตัดสินผู้เรียนด้วยความรู้และประสบการณ์ของครูจึงเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม กระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์มีความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้เรียนมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง มีรูปแบบการเรียนรู้ที่ไม่เหมือนกัน ครูจึงไม่อาจนำรูปแบบการเรียนรู้หรือความรู้ของตนเองที่ผ่านมาหรือของผู้เรียนคนใดคนหนึ่งไปตัดสินหรือเป็นมาตรฐานในการเรียนรู้ของผู้เรียนคนอื่น ๆ ฉะนั้นบทบาทของครูจึงเปลี่ยนไปจากครูในรูปแบบเดิมมาเป็นโค้ช เป็นผู้อำนวยการ เป็นผู้ให้คำปรึกษา เป็นนักแนะแนวและจะต้องร่วมเรียนรู้ไปกับผู้เรียนด้วย หมายความว่า จะต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่ตลอดเวลา เปิดใจยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้คุณค่าและควมมีเกียรติมีศักดิ์ศรีต่อผู้เรียน จะต้องไม่ทำตัวเองให้เป็นที่พึ่งของผู้เรียนตลอดเวลาแต่จะต้องเป็นผู้คอยกระตุ้นและคอยให้กำลังใจให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อยู่ตลอดพร้อมทั้งเป็นแบบอย่างในด้านความประพฤติหรือการดำรงชีวิตอีกด้วย คุณลักษณะที่กล่าวมาของการเป็นครูยังสอดคล้องกับการศึกษาของเรื่องวิทย์ นนทภา

(2559: 147-149) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะของครูที่ผู้เรียนประทับใจที่เป็นต้นแบบของครูดี พบว่าคุณลักษณะของครูมีอยู่ 6 องค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่

1. ลักษณะส่วนตัวของครู ครูจะต้องพูดฉะฉาน ยิ้มเก่งเป็นมิตร มีความตลกอารมณ์ดี มีอัธยาศัยและปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนดี มีความสุภาพอ่อนโยน เรียบร้อย เมตตาต่อลูกศิษย์ คอยชี้แนะแนวทางให้คำปรึกษาทั้งเรื่องการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตด้วยความจริงใจ ให้กำลังใจและคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและหน้าที่ เอาใจใส่ผู้เรียน ตรงต่อเวลา มีความมุ่งมั่นกระตือรือร้น

2. ลักษณะด้านการสอน ครูจะต้องมีเทคนิคในการจูงใจให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ไม่รู้สึกเครียดในขณะที่เรียน คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมการกีฬา เป็นต้น ซามี เอ อาร์เซอร์ (Azer, 2005: 68) กล่าวว่า ครูจะต้องกระตุ้นผู้เรียนและกลุ่มนักเรียนให้บรรลุเป้าหมาย มีการให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์ ติดตามความก้าวหน้าในการทำงานของผู้เรียน อธิบายเสริมเมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจ มีเทคนิคในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ

ง่าย รู้จักใช้คำถามชวนให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด รู้จักนำประสบการณ์ของตนเองมาประยุกต์ใช้ในการสอนได้หลากหลาย

3. ลักษณะด้านวิชาการ ครูจะต้องมีความรู้ความสามารถทุกเรื่อง ทั้งวิชาการ ศิลปวัฒนธรรม การแสดง มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดวิเคราะห์ ในการแก้ปัญหา ตัดสินใจด้วยเหตุผล สามารถสอนได้ทุกวิชามีความรอบรู้ในทุก ๆ เรื่อง ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความสามารถพิเศษเฉพาะ เช่น ดนตรี เป็นต้น

4. ลักษณะด้านจรรยาบรรณ ครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีความประพฤติซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ ยุติธรรม ประหยัดอดออม รู้จักใช้ชีวิตแบบพอเพียง มีความมานะอดทน มุ่งมั่น มีเมตตาต่อผู้เรียนเสมอ ไม่พุดกระพือกระเทือนหรือเหน็บแนม มีเหตุผลในการลงโทษหรือตักเตือน

5. ลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูจะต้องเปิดใจยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครอง บุคลากรภายในโรงเรียน ไปเยี่ยมบ้านหรือสอบถามผู้ปกครองเมื่อผู้เรียนมีปัญหา ติดตามข่าวสารของผู้เรียนแม้เรียนจบไปแล้ว

จะเห็นได้ว่า ครูจะต้องมีความรอบรู้และมีความสามารถในหลาย ๆ เรื่อง นอกจากนี้จะต้องมีความ

ประพฤติที่ดีงามเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน รู้จักแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีเทคนิคการสอนที่สามารถจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ คอยให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางทั้งด้านการเรียน การดำเนินชีวิต มีคุณลักษณะด้านจิตใจที่มีเมตตาปรารถนาดีต่อผู้เรียน มีความจริงใจที่จะช่วยเหลือผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จ คุณลักษณะดังที่กล่าวมายังเป็นคุณสมบัติของครูที่สอดคล้องกับการเป็นครูที่ผสมผสานกับความเป็นนักแนะแนวอยู่ด้วยซึ่งตรงกับการเปลี่ยนไปของบทบาทความเป็นครูจากสมัยอดีตมาทำหน้าที่เป็นโค้ชที่คอยให้คำแนะนำหรือร่วมวางแผนกับผู้เรียน เป็นนักให้คำปรึกษาที่คอยให้กำลังใจและช่วยหาทางหรือเสนอแนวทางที่หลากหลายในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจอย่างชาญฉลาดและเหมาะสมกับตนเอง

สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแนะแนวและการให้คำปรึกษาสำหรับครูในศตวรรษที่ 21

ปฏิเสธไม่ได้เลยว่า ในยุคสังคมดิจิทัลหรือยุคศตวรรษที่ 21 ระบบการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น การดำเนิน

อนุญาตเสียก่อน เพราะการกระทำดังกล่าวอาจเข้าข่ายล่วงละเมิดสิทธิส่วนตัวของเด็ก

2. การสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของครูผู้ให้คำปรึกษาควรมุ่งเน้นให้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นสาระหรือรายละเอียดที่สำคัญและใช้ภาษาถ้อยคำที่เหมาะสม ควรหลีกเลี่ยงถ้อยคำตลาดหรือภาษาพูดที่เป็นคำไม่สุภาพ เพราะอาจจะทำให้เด็กมีพฤติกรรมเลียนแบบในการสื่อสาร

3. ในกรณีที่นักเรียน ผู้ปกครอง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนติดต่อหรือสมัครขอเป็น “เพื่อนออนไลน์” ที่มีลักษณะเป็นการส่วนตัว ครูผู้ให้คำปรึกษาควรชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจถึงเส้นแบ่งขอบข่ายและการติดต่อสัมพันธ์ให้ชัดเจนว่าบทบาทความสัมพันธ์จะอยู่ในฐานะของครูผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบเท่านั้น ทางที่ดีครูควรเปิดบัญชีผู้ใช้ที่เป็นทางการของวิชาชีพขึ้นมาต่างหาก แยกจากบัญชีผู้ใช้ที่เป็นส่วนตัวเพื่อใช้ในการบริการให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะให้ข้อเสนอเทศด้านการปรับตัว การศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ

4. ครูผู้ให้คำปรึกษาควรตรวจสอบการโพสต์ แชร์เฟสหรือหน้าข้อมูลของตนเองเป็นระยะเพื่อ

พิจารณาว่ามึนักเรียน ผู้ปกครองหรือบุคคลอื่น ๆ ใดบ้างที่แสดงความคิดเห็นหรือนำข้อมูลที่โพสต์ไว้ไปแชร์หรืออ้างถึงในที่อื่นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อทราบข้อมูลย้อนกลับ คำถามหรือปฏิกิริยาย้อนกลับของประเด็นที่กล่าวถึง

การใช้สื่อสังคมออนไลน์มาประยุกต์ใช้ในการแนะแนวผู้เรียน ครูจะต้องมีความระมัดระวังเรื่องด้วยเป็นพื้นที่สาธารณะที่บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงได้และข้อมูลต่าง ๆ สามารถเดินทางได้อย่างรวดเร็ว การโพสต์หรือแชร์ข้อมูลใด ๆ ของครูจะต้องได้รับการกลั่นกรองอย่างดีเสียก่อน ถ้าหากว่าข้อมูลที่โพสต์หรือแชร์ลงไปไม่เหมาะสมอาจจะเกิดประเด็นทางสังคมหรือประเด็นทางกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ชื่อเสียงของครูเสียหายทั้งด้านส่วนตัวและภาพรวม แต่หากครูใช้ในทางที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ สื่อสังคมออนไลน์ย่อมจะเป็นช่องทางให้ครูได้ใช้เพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้

สรุป

การแนะแนวกับการเป็นครูในยุคปัจจุบันมีรูปแบบที่เปลี่ยนไป ครูจะเปลี่ยนจากการเป็นผู้สอนหนังสือมาเป็นกระบวนการหรือผู้อำนวยการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นผู้ที่เอื้อให้

กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ คอยกระตุ้นให้ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการทำ กิจกรรม เป็นตัวแบบที่ดี มีทักษะการ แนนวและการให้คำปรึกษาสา นกับจิตใจที่ตึงาม มีความรักเมตตาต่อ ผู้เรียนอย่างเท่าเทียมกัน เปิดใจ ยอมรับความหลากหลายและความ แตกต่างของผู้เรียน มีความพร้อมที่จะ ให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางทั้งด้าน ทักษะ การ เรียน รู้ ทักษะ ชีวิต นอกจากนี้ ครูจะต้องร่วมเรียนรู้ไปกับ

ผู้เรียนด้วย จะต้องมีคุณสมบัติที่ใ้รู้ ใ้ใคร่เรียน และพัฒนาตนเอง อยู่ ตลอดเวลา รู้จักประยุกต์สื่อกเทคโนโลยี ใหม่ ๆ มาใช้เป็นช่องทางในการแนะ แนวนหรือให้คำปรึกษา รวมถึงใช้ในการ พัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอด้วยถือคติที่ว่า “โลกใบนี้คือ ห้องเรียน” หลอมรวมการเรียนรู้กับ ชีวิตเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีชีวิตเพื่อ การเรียนรู้และการทำประโยชน์ต่อ ผู้เรียน

บรรณานุกรม

- กฤตวรรณ คำสม. (2557). *การแนะแนวเบื้องต้น*. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุดรธานี.
- เรืองวิทย์ นนทภา. (2559). คุณลักษณะของครูที่ผู้เรียนประทับใจ: ต้นแบบของครูดี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาอีสเทอร์น*. 10 (2), 147-149.
- สุนิสา วงศ์อารีย์. (2559). *หลักการแนะแนว*. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. (2559). *การแนะแนวแบบมุ่งอนาคต*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Azer, S. A. (2005). The Qualities of a Good Teacher: How can they be acquired and sustained. *Journal of the Loyal Society of Medicine*. 98 (February). Retrieved May 25, 2018, from https://www.academia.edu/849423/The_qualities_of_a_good_teacher_how_can_they_be_acquired_and_sustained
- Gordon, Winsome, co., Guez, Wilma and Allen, John, eds. (2000). *Guidance*. General for Education, UNESCO. France: Ag2i Communication.

Rwechoka, Mikidadi J. *Priciples of Guidance and Counselling*. Faculty of Arts and Humanities. Muslim University of Morogoro. Retrieved May 10, 2018, from https://www.academia.edu/9967354/PRINCIPLES_OF_GUIDANCE_AND_COUNSELING